

Emnenr. 5

Fylke: Nordland

Tilleggsspørsmålnr.

Herad: Tjeldsund

Emne: Vannbæring

Bygdelag: Tjeldøygrunda

Oppskr. av: Jakob Sandnes

Gard: Sandnes

(adresse): Hol i Tjeldsund

G.nr. 78 Br.nr. 1

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. Delvis.

B. Eller om den er etter andre heimsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

Olav T. Hegge, 73 år, Sandnes i Tjeldsund, småbruker og fisker.

SVAR

1. Ja, i fjelid, motid og kauskje ei god stund framover.
2. Bortre, av og til vasstre.
3. Bare tygen med utbøkket åpning for halsen. Det ble brukt både tau og idjer, senere jern-lurke eller tygen kjelling. Vidja kalles "oja". Delvis brukes tubøtter ennå.
4. Tauler av og til i stikken av for, årh. Kauskjene kaldes "vasshølkje". Det gikk omk. 4 bøtter vann i det. For å unngå med ei stor forause. For å hindre skredslipping ble brukt sne, isbiter eller en kvarterbok.
5. I enkelte vasshølkje på ski var brukt. Almindelige ski, to stykker som oftast med hull i smittan (spiss) for å drage med tau.
6. Alder forskjell. I gammel tid som oftast taua eller framvekstringsglindta.
7. Brukes ennå.
8. Overalt og uten omsyn til gårdens størrelse.
9. Av og til både med vogn og slide.
10. Kauskje heloparken har no innlagt vannspring, resten nei bare, skjeddene blir det kjøtt.

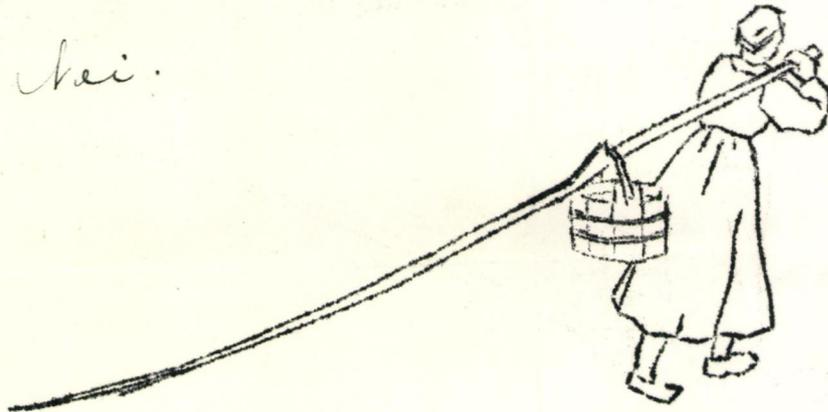
NORSK ETNOLOGISK GRANSKING
ADR. NORSK FOLKEMUSEUM
BYGDØY

Ver gild og skriv svaret med blyant på same ark.

Tilleggsspørsmål til nr. 5 Vannbæring.

Ein i Telemark har ein for eit par mannsaldrar sidan bera vatn på ei lang stong. Ein bar den eine enden over skuldra, den andre enden drog ein etter seg på marka. Taret var fest på stonga bak ryggen åt den som bar (drog). Ein liten kothake på stonga gjorde at handtaket på bøtta ikkje gleid. Stonga var såpass mjuk at vatnet ikkje skvampla over. Utanom denne opplysninga kjenner ein no denne metoden berre frå Värmland i Sverige. Det kan henda at det tidlegare har vore meir vanleg å bera vatn på denne måten. Hugsar nokon i Dykkar bygd noko om det?

Nei.

Tilleggsspørsmål til nr. 12.

Finst det noko opplysning om at ein brukar eller har bruka fiskebein og fiskehovud til brensel? *Nei*

Har ein bruka kumøkk til brensel? *Nei.*

2682

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING